

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6766/2023
18.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Велисав Мићић адвокат из ..., против тужених ВВ из ..., ГГ и ДД, обојица из ..., чији је заједнички пуномоћник Милета Масларевић адвокат из ... и ЂЂ из ..., чији су пуномоћници Зоран М. Марковић адвокат из ... и ЕЕ из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 769/22 од 26.09.2022. године, у седници одржаној 18.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 769/22 од 26.09.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених ГГ и ДД за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П 591/20 од 10.12.2021. године, усвојен је тужбени захтев тужилаца и утврђено да су тужиоци у једнаким уделима власници физичког дела катастарске парцеле бр. 610 КО ... у површини од укупно 7,60 а, у мерама и границама ближе опредељеним ставом првим изреке и обавезани тужени да тужиоцима на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 177.950,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 769/22 од 26.09.2022. године преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да су у једнаким уделима власници физичког дела катастарске парцеле бр. 610 КО ... у површини од укупно 7,60 а, у мерама и границама ближе опредељеним у ставу првом изреке, обавезани тужиоци да туженима ГГ и ДД на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 231.300,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности решења до исплате и да туженој ЂЂ на име трошкова парничног поступка солидарно исплати износ од 29.950,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени ГГ и ДД одговорили су на ревизију тужилаца.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним чланом 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), у вези члана 403. став 2. тачка 2. и 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23), Врховни суд је оценио да ревизија тужилаца није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном утврђењу нижестепених судова, катастарска парцела бр. 610, по култури шума 5. класе, површине 0,27,44 ха у листу непокретности бр. 231 КО ... уписана је као сувласништво ВВ, ГГ и ЂЂ са идеалним уделима од по 1/12 и ДД са идеалним уделом од 3/12 (овде тужених) и АА и ББ са идеалним уделима од по 3/12 (овде тужилаца). Суседна катастарска парцела бр. 611/2, по култури пољопривредно земљиште, површине 2.00,72 ха је у власништву тужиље ББ у уделу од 3500/20373 и тужиоца АА у уделу од 16873/20373. Катастарска парцела 610 била је у сувласништву и правних претходника странака који су заједничку имовину поделили 1954. године и којом приликом је ова парацела остала у њиховом сувласништву обзиром да је по намени била пут. Тужиоци део ове парцеле користе у мерама и границама одређеним захтевом и био је у њиховој државини све до пријаве грађевинској инспекцији у погледу градње потпорног зида 2010. године у вези чега је вођен и управни поступак. Тужени су оспорили чињеницу да је постојала сагласност свих сувласника да тужиоци искључиво врше своје сувласничко право на њеном реалном делу, који је предмет утврђења у овој парници.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су тужиоци и њихови правни претходници несметано обрађивали и користили део катастарске парцеле 610 на ком траже утврђење права сусвојине, па како тужени нису доказали да се за време коришћења до 2010. године било ко од преосталих сувласника противио таквом начину коришћења парцеле то су испуњени услови из члана 21, 28. став 4, 30. став 2. и 70. став 1, 2. и 3. Закона о основама својинскоправних односа за стицање права сусвојине тужилаца на делу катастарске парцеле 610 у површини од 7,60 а, у мерама и границама ближе описаним у изреци пресуде и стога је усвојио захтев тужилаца да су по основу одржаја, протеком рока од 20 година постали сувласници тог дела сувласничке ствари.

Другостепени суд није прихватио овакво правно становиште првостепеног суда већ је, с позивом на одредбе члана 13. став 1, 14. и 15. Закона о основама својинскоправних односа закључио да тужиоци као сувласници не могу имати у искључивој државини сувласничку ствар и да се у односу на њу појављују као суддржаоци и да као такви имају право да је целу држе и да се њоме користе заједно са осталим сувласницима, сразмерно свом делу не повређујући права осталих сувласника због чега се одредбе члана 28. Закона о основама својинскоправних односа о стицању права својине одржајем не могу применити на сувласнике који право сусвојине већ

имају. Како није извршена физичка деоба то сувласници као суддржаоци целе ствари не могу одржајем постати искључиви власници дела сувласничке ствари и стога преиначио првостепену одлуку одбијајући тужбени захтев тужилаца.

Правно схватање другостепеног суда као правилно прихвата и Врховни суд због чега су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Према одредби члана 14. Закона о основама својинскоправних односа сувласник има право да ствари држи и да је користи заједно са осталим сувласницима сразмерно свом делу не повређујући права осталих сувласника (став 1.). Из ове законске одредбе произилази да сваки сувласник има овлашћења како у погледу сопственог удела али и у погледу целе ствари тако да сувласник не може имати државину на свом уделу, нити га може користити јер је он идеално одређен. Својинска овлашћења сувласник врши на целој ствари сразмерно величини свог дела, па чак и када фактички сваки сувласник врши овлашћења на реалном, физички одређеном делу (неподељене ствари) што у правном смислу не води стицању права својине јер се удео односи на сваку честицу ствари. То даље значи да су сувласници у погледу коришћења и располагања сувласничком ствари ограничени правима осталих сувласника регулисаним одредбама члана 15. и 16. Закона о основама својинскоправних односа све до деобе сувласничке ствари. Како сваки од сувласника има државину сваке честице сувласничке ствари без обзира да ли и фактички држи целу ствар или део ствари, то се право својине на делу сувласничке ствари не може стећи одржајем. У ситуацији када је развргнуће сувласничке заједнице правних претходника парничних странака извршено 1954. године, што је међу странкама неспорно, којом приликом је спорна катастарска парцела 610 остала у сусвојини најпре правних претходника а потом и самих парничних странака и кориштена као пут, то државина тужилаца не испуњава захтев у погледу квалификованости државине њиховој савесности јер су знали за право сусвојине тужених на спорној катастарској парцели. Због тога правилно закључује другостепени суд да нису испуњени услови из члана 28. став 4. у вези члана 70. Закона о основама својинскоправних односа за стицање права сусвојине тужилаца на реалном делу сувласничке ствари.

Наводи ревизије тужилаца да је предмет тужбеног захтева утврђивање права сусвојине тужилаца на спорној међашњој површини делу катастарске парцеле 610 која се налази уз катастарску парцелу тужилаца 611/2 и коју само они и користе без утицаја је на правилност одлуке другостепеног суда обзиром да на околност извршене физичке деобе сувласничке катастарске парцеле 610 тужиоци нису пружили доказе и имајући у виду да је још 2010. године од стране надлежних органа Општине Ивањица тужила ББ упозорена на незакониту градњу оgrade на парцели 610, на основу пријаве тужених из чега произилази да никаква сагласност у погледу начина коришћења сувласничке ствари није постојала. Стога, како то правилно закључује другостепени суд, нису испуњени услови из члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа за утврђење права сусвојине тужилаца на делу сувласничке ствари у мерама и границама како је опредељено тужбеним захтевом.

Правилна је одлука о трошковима поступка јер је донета правилном применом одредаба члана 153. и 154. ЗПП обзиром на успех тужених у поступку.

Туженима нису досуђени трошкови одговора на ревизију јер исти нису били потребни за одлучивање о изјављеној ревизији због чега је на основу члана 165. а у вези члана 153. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**